

EGET INITIATIV

Höstens kommunalval var fyllt av politikernas löften om att få ordning på olika samhällsproblem. Kyrkorna är fyllda av predikningar som berättar om att vi kan få hjälp från ovan. Beror det möjligen på politiken och religionen att vi så ofta väntar oss att någon annan skall göra något för oss, inte vi själva?

Arbetstagarna förväntar sig att arbetsledarna fattar beslut och organiserar arbetet. Arbetsledarna förväntar sig att arbetstagarna är aktiva och tar egna initiativ. Felet ligger hos arbetstagarna, när ledarna inte förmår leda individer och grupper. Felet ligger hos ledarna, när arbetstagarna inte vill lösa sina inbördes problem. Barnen förväntar sig att föräldrarna skall erbjuda allting klappat och klart, medan föräldrarna förväntar sig att barnen åtminstone skall städa sina egna rum. Äkta par saknar värme i relationen och undrar varför den andra inte gör något.

En enkel tumregel borde väl vara att man först hjälper sig själv. Om det däremot misslyckas, då kommer någon annan till hjälp. Har samhällsutvecklingen tack vare talrika löften gått så långt att vår förmåga att se det egna ansvaret har grumlats? Vart har eget initiativ, ansvar för eget kunnande, hälsa, liv och lycka tagit vägen?

DET DU SÅR FÅR DU SKÖRDA

”Allt du vill att människor skall göra för dig, bör du först göra för någon annan.” Denna enkla tanke förekommer i alla religioner och kulturer. Ordningföljden är tydlig. Först gör vi själva någonting, därefter svarar skogen (”som du ropar i skogen får du svar”).

När jag var ung blev jag mycket berörd av följande berättelse: Det är vinter och mycket kallt. Två frusna vildmarksvandrare kommer till en ödemarksstuga. Den ena sätter sig genast framför kaminen och beordrar fram värme. Han fryser ihjäl. Den andra sätter sig också framför kaminen och kräver värme. Värmen uteblir. Då funderar vandraren på vad kaminen vill ha av honom för att avge värme; ja, naturligtvis ved och eld. Ju mera värme vandraren vill ha, desto mera ved staplar han i kaminen. Och denna svarar med ännu mera värme. Ibland är veden fuktig, så det dröjer innan det börjar brinna. – Vissa människor är det av någon orsak svårt att få kontakt med. – Men alla vet att med viss envishet kan man t o m få elden i kaminen att ta sig.

Är det möjligt för oss att denna jul se på oss själva i spegeln och begrunda vår andel i det som sker runtomkring? I vilka situationer kan jag ta eget initiativ, reagera själv innan något förväntas av mig? Vilka personer i min närhet kan behöva stöd, hjälp eller värme? Vilka behöver få veta att vi alla, trots att vi lever i en hård och obarmhärtig värld, är medmänniskor fyllda av känslor och empati och i stort behov av andlig näring och medmänsklig uppskattning, varför inte i form av positiv feedback?

Min varmaste julhälsning

Karl-Magnus Spiik